

„Stajerc“ izhaja vsaki petek, datiran z dnevom prihodnje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo:

Za celo leto . K 10—
• pol leta . . . 5—
• četril leta . . . 2:50

Za Ogrsko in inozemstvo:

Za celo leto . K 11—
• pol leta . . . 5:50

Naročnino je plačati naprej. Posamezne številke se prodajajo po 20 v.

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v Ptujju, gledališko poslopje št. 3

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastoj, ali rokopiše se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za 1/2 strani K 160—
• 1/4 80—
• 1/8 40—
• 1/16 20—
• 1/32 10—
• 1/64 5—
• 1/128 2—

Pri večkratnem oznanila se cena primerno znižaja.

Štev. 38.

V Ptujju, v nedeljo dne 22. septembra 1918.

XIX. letnik.

Boji med Brento in Piavo. — Italijani naskakujejo, a brez uspeha. — Povišano bojno delovanje na vse bojiščih. — Ljuti boji na zapadu. — Nemški vicekancler Payer o miru. — Slovenski in hrvaški mučeniki v ruskem vjetništvu. — Mirovno gibanje.

Izpod temnih oblakov vojnega hrupa, neznosne človeške bede in muk zasijal je zopet enkrat žarek miru, po katerem toli trpeče ljudstvo kar najstrastneje hrepeni. Ali bode ta žarek imel tudi moč zasijati v oholih in zakrknjenih srcih voditeljev naših sovražnikov in vžgati v istih tisto ljubezen do bližnjega in tisto mirovno strast, ki se je bila že skozi pol desetletja odtujila iz vročih in ljubečih src narodov in ljudstev in na kojem mestu so vskipeli nepregazljivi snežniki nepopisljive mrzote in sovraštva. Dal Bog, da bi ta majhna iskrica miru, ki jo je vžgala Avstro-Ogrska sporazumno z svojimi zavezniki v srcih vseh vojujočih se držav vspalnila do sijajnega miru in ki bi bičanim in od vojnega hrupa zbeganim narodom podarila zopet neovirano svobodo ter zadovoljno in srečno bivanje v krogu svojih dragih.

Ali strah in groza nas obide pri misli, da bi ta iskrica padla zopet na brezplodna

in vlažna tla narodnega sovraštva, kjer bi otmela in končno brez vsakega uspeha ugasnila ter naložila miru željnim narodom še večje in še neznosnejše breme muk in trpljenja. Pričakovati je torej, da bode ta nota, ki je sestavljena in pisana v prostodušnem in brezstrastnem tonu v sovražnem taboru ali sprejeta ali kar gladko zavrnjena. Če bode sprejeta, potem se pride končno do mirovnih pogajanj, ki pa še ne pomenijo miru, marveč nas temu zopet precej približajo. Če pa bode zavrnjena, zadele bodo sovražne vlade na nevarna nasprotja in bodo prej ali slej prisiljene same s ponudbami nastopiti, ker ta nota ni nota notranje slabosti, ker je pisana pod pridržkom nadaljevanja vojnih dejstev. Bodi pa zunanjim in notranjim sovražnikom Avstrije povedano, da se naša in nemška fronta ne da predreti in porušiti in da se naša staroavstrijska Avstrija ne da razkosati v prid veleizdajalskim Jugoslovanom.

Mirovni korak Avstro-Ogrske in besedilo note velesilam.

K.-B. D u n a j, 14. septembra. Uradno se danes razglasi:

Nepriustransko, vestno presojanje razmer vseh vojujočih se držav ne prepušča več nobenega dvoma o tem, da vsi narodi, na katerikoli strani se že bore, koprne po skorajšnjem koncu krvavega boja. Kljub naravnim in umljivi želji po miru se dozdaj ni posrečilo, da se ustvarijo predpogoji, ki so sposobni, da približajo mirovna stremeljenja uresničtvi in premestijo prepad, ki zdaj vojskujoče se loči eden od drugega. Premisliti se morajo za to učinkujoča sredstva in pota, ki morejo nuditi

odgovornim činiteljem vseh dežela priliko, da proučujejo sedanje obstoječe možnosti sporazuma.

Prvi korak, ki ga je podvzela Avstrija-Ogrska sporazumno s svojimi zavezniki 12. decembra 1916 z namenom, da privede do miru ni privedel do zaželjenega konca. Razlogi so temeljili pač v takratnih razmerah. Da vedno bolj pojemajoče veselje do vojske svojih narodov ohranijo, so zvezne vlade do tistega trenutka vsako razmišljanje o mirovne misli z najstrožjimi sredstvi zatrle, česar tla mirnemu sporazumu niso bila primerno pripravlje-

na. Manjkalo je naravnega prehoda med najdivjejšo vojno hujskarijo in spravljalivostjo.

Napačna bi bila misel, da je ostal takratni naš mirovni korak popolnoma brez uspeha. Njegovi sadovi obstojajo v nepregledni prikazni, da vprašanje miru od takrat ni več izginilo z dnevnega reda, če tudi prispevajo pred tribunalom javnosti vodena tozadefna prerokanja istočasno dokaze o ne malenkostnih protislovjih, ki še danes ločijo vojskujoče se velesile v njih nazorih o mirovnih pogojih, se je le ustvarilo ozračje, ki več ne izključuje razprave o mirovnem vprašanju. Brez pretiranega optimizma se pač lahko iz izjav odgovornih državnikov vsaj sklepa, da volja, priti do sporazuma in naj vojska ne privede izključno z močjo orožja do odločitve, tudi v zveznih državah, izvzemši nekaterih ukrepov zaslepljenih vojnih hujskačev, ki jih gotovo ne podcenjujemo, polagoma pričinja prodirati.

C. in kr. vlada ve, da po globokih pretresih, ki so jih v življenju narodov povzročili uničujoči učinki svetovne vojske, majajoči se svetovni red ne more z enim zamahom zopet upostaviti. Trudapolna in dolga je pot, ki vodi k obnovitvi mirnih razmer narodov, katere ločita sovraštvo in razkačenost. Naša dolžnost je pa, da nastopimo pot pogajanj. Če tudi so še danes taki odgovorni činitelji, ki hočejo sovražnika vojsko ukloniti in mu vsiliti voljo zmage, se le ne more več dvomiti, da če se omenjeni smoter sprejme, — ako je sploh dosegljiv, — bi mu bil predpogoj nadaljno krvavo in dolgotrajno borenje. Za vse države in narode Evrope usodnih posledic take politike bi tudi poznejši zmagoviti mir več ne popravil. Le mir, ki danes še nasprotujoče si nazore sovražnikov pravično vzravnava, bi bil mir, po katerem vsa ljudstva hrepena.

V tej zvestavi in v neprestanem prizadevanju delovati v korist miru, sproži zdaj avstrijska-ogrška monarhija zopet misel, da privede do neposrednega razgovora sovražnih

Slovenski in hrvaški mučeniki v vjetništvu.

Zakaj pa molčijo?

V jugoslovanski veleizdajalski javnosti se prav malo govori še manj pa piše v jugoslovanskem časopisu, da, nalašč se molči o groznih nasiljih in mukah, ki so jih morali tisoči in tisoči slovenskih in hrvaških ruskih vojnih vjetnikov pretrpeti od „bratov“ Čehov in Srbov in drugih. Naše jugoslovansko, Avstrijo izdajalsko časopisje še niti besedice ni pisalo o teh strahotah, a objavili in kričali so o stiskah in trpljenju tujih vjetnikov pri nas. Ali morda ne boljše one rane in muke, ki so jih povzročili Čehi in Srbi tisočem Slovencev in Hrvatov? Saj je vendar slišal že vsak sam na svoja ušesa o teh vnebovpijočih grozotah.

Strasne muke in nasilja.

Mrzlca nas trese, ko poslušamo pripovedovanja o strahovitim mučenju, s katerim so Čehi in Srbi s kruto silo hoteli zapeljati naše cesarju zveste Slovence in Hrvatov v izdajstvo najgrše vrste. Mučili so jih skupaj in posanič, mučili jih z gladom, žejo, polivanjem, pretepanjem s puškim kopitom, prebadanjem z bajoneti, vezanjem, ječo, lomljenjem udov, krompom, jih metali iz gornjih nadstropij kasarn skozi okna, na tisoče pa so jih zvezane pome-

tali v Črno morje! Čujte, kdo je mučil cesarju in državi zveste Slovence in Hrvate? Čehi in Srbi, manj pa Rusi! Zakaj so jih mučili? Zato, ker niso hoteli priseči kralju Petru zvestobo. Li more biti še katera večja krivoločnost nego je mučenje ubogih vjetnikov, ki so že toliko pretrpeli v vojni in ki se nahajajo daleč od doma na tuji zemlji, kjer tovariš tovariša davi, muči in ubija? Sramoteljših činov in nasilja pač ni! Z mučenjem hoteli izsiliti iz koga nasprotno mnenje, z mukami in trpljenjem ga siliti, da izvrši idejo, z mukami ga siliti, da se bori proti svojem, da ubija oče sina, sin očeta, z mukami ga siliti k prisegolomi do cesarja! Ali je kje sramotnejše nasilje na svetu, kakor pri Čehoslovakih in z njimi zvezanih Jugoslovanih?

Priče.

Kdo nam pripoveduje o vsem tem nasilju? Ne pripovedujeta eden ali dva, pripoveduje vsak, ki se vrne. Pripoveduje o teh grozodejstvih kmet, trgovec učitelj, učen in priprost človek. Pripovedujejo sploh vsi in jednako, vsi pa z največjim ogorčenjem, pripovedujejo, ne da jih sprašujemo. Mnogo jih je, ki dokažejo svoje pripovedovanje očitno, ker nosijo na sebi sledove nasilja in muk. Ni treba nitj vprašati, kar sami pripovedujejo. Oni pravijo, da so Čehi in Srbi krivi, da bode ostalo mnogo slovenskih otrok brez očeta mnogo slovenskih mater brez sina, mnoge slovenske žene brez moža.

Obračun.

Kdo pa vodi zapisnik o teh nad vse strašnih zlodeinstvih? Vojski pravijo, da vojaška oblast vsakega vračajočega se vjetnika točno izpraša o vsem in da se vse zapiše v zapisnik: osebe, kraji način, muke in okolščine. Tako se toraj upa, da se bode vendar enkrat dovedlo te hudodelce do zaslužene kazni.

Pouk.

Ne verujte tistim, ki vam govorijo strupene besede, da se morejo Slovenci in Hrvati boriti v zvezi z kraljemorilskimi Srbi, ker kdor vas z mukami in smrtjo silil, da se odrečete svojemu osebnemu prepričanju, ne more biti vaš borilec narodne in državne svobode. Kdor vas muči in ubija, ako ne prisežete srbskemu kralju Petru, ne dela za slovenski narod, marveč proti Avstriji, katero bi radi s temi nasilneži razbili. Ves naš narod obsoja v svoji nepokvarjeni duši čehoslovaško-srbsko-jugoslovansko veleizdajalsko politiko, katere glavni ideal je srbsko kraljestvo in razbičje Avstrije. Naš narod rajši trpi in umrje, kakor da bi pristopil na veleizdajalsko stran. In to dokazuje tisoče in tisoče slovenskih in hrvaških sinov — mučenikov. Čast in slava Vam mučeniki, ki ste se živi vrnili; počite naše jugoslovanske izdajalce o ljubavi in kulturi Srbov. Slava onim mučenikom, ki so ostali zvesti domu in cesarju, pa so žalibog izdihnili v mukah svojo dušo.

velesil. Resna volja do miru širokih plasti prebivalstva vseh držav, ki trpe vsled vojske, neujtajljivo zblizanje v posameznih spornih vprašanjih, kakor tudi splošno spravljuješe ozračje nudijo, kakor se zdi, c. in kr. vladi jamstvo v gotovi meri za to, da mogoče v korist miru podzvati novi korak, ki upošteva na tem polju dozadj pridobljene izkušnje, nudi možnost uspeha.

Avstrijska-ogrška vlada je zato sklenila, da napoti vse vojskujoče — prijatelja in sovražnika — na pot, ki jo smatra hodno in jim predlaga, naj s svobodnim izmenjavanjem misli preiskujejo, ako so dani tisti predpogoji, ki morejo kazati na uspešno skorajšno uvedbo mirovnih pogajanj.

C. in kr. vlada je v ta namen danes povabila vlade vseh vojskujočih se držav k zaupnemu in neobveznemu dogovoru v kakem kraju nevtralnega inozemstva in je nanje naslovila noto, ki je v tem smislu sestavljena.

S posebno noto se je naznanil omenjeni korak sveti stolici in se je apeliralo na papeževo zanimanje za mir. O demarši so se dalje obvestile tudi vlade nevtralnih držav.

Trajni, tesni stik, ki obstoja med štirimi zveznimi velesilami, jamči, da zavezniki Avstrije-Ogrske, katerim se stavlja predlog na enaki način, dele v noti razvijane nazore.

Besedilo note velesilam.

Mirovna ponudba, katero so naslovile velesile četverozveze 12. decembra 1916 svojim sovražnikom in katere spravljljivih temeljnih misli niso nikdar opustili, pomenja kljub odklonitvi, ki jo je doživela, važno poglavje v povestnici sedanje vojske. K razločku prvih dveh in pol vojnih let je stalo vprašanje miru od tistega trenutka naprej v središču evropske, da takorekoč svetovne razprave in jo je od takrat v vedno večji meri zaposlovalo in nadvladovalo. Po vrsti so skoraj vse vojskujoče se države vedno zopet poprijele besede o vprašanju miru, o njegovih gojih in pogojih. Črta razvoja razprav ni bila enotna in trajna, temeljni nazori so se menjavali pod vplivom vojaškega in političnega položaja in ni vsaj do zdaj privedla do prijemljivega praktično uporabljivega splošnega izida. Vsekakor moremo, neodvisno od teh kolebanj, pribiti, da se je razdalja obeh nazorov v velikem in v celoti nekoliko približala, da se kljub nedvomljivim nadaljevanjem obstoja odločnih dozadj nepremostljivih nasprotstev kaže odvratanje od marsikaterih najekstremnejših konkretnih vojnih smotrov in da se pojavlja v gotovi meri soglasje v splošnih temeljnih načelih svetovnega miru. Nedvomno je, da se v obeh taborih v širokih plasteh ljudstva narašča volja miru in spoznanju. Primerjatev svoječasnega sprejema mirovnih predlogov četverozveznih velesil pri njenih sovražnikih s poznejšimi izjavami odgovornih državnikov, kakor tudi neodgovornih, toda politično nikakor neupljalnih osebnosti, potrjuje označeni vtis.

Približanje vojnih smotrov.

Medtem ko so, da navajamo zgled, stavlili zavezniki v odgovoru predsedniku Wil-

sonu zahteve, ki so merile na razkosanje Avstrije-Ogrske, na zmanjšanje in globoko segajočo notranjo preosnovno nemške države in ukončanje evropskega posestnega stanja Turčije, so pozneje prenaradili zahteve, katerih uredničenje mora imeti predpogoj v premagljivi zmagi, ali so jih deloma opustili.

Pred približno enim letom je minister Balfour v angleški spodnji zbornici podani izjavi pripoznal izrecno, da mora Avstrija-Ogrska sama rešiti svoja notranja vprašanja in da ne more nihče od zunaj naložiti Nemčiji ustave. Minister Lloyd George je izjavil pričetkom letošnjega leta, da ne spada k vojnim smotrom zaveznikov razkosati Avstrijo, oropati turški državi njene evropske dežele in posegati v notranjosti Nemčije. Simptomatično je tudi, ker je minister Balfour v decembru 1917 kategorično odklonil nazor, češ, da se je kdajkoli angleška politika zavzemala za ustvaritev samostojne države v ozemljih Nemčije na levem bregu Rena. Izjave osrednjih velesil niso nikdar pripuščale dvoma, da vodijo le obrambni boj za nedotakljivost in važnost svojih ozemelj.

Izrazitejše kakor na polju konkretnih vojnih smotrov je dozorelo približanje nazorov glede na vodilne smeri, na katerih temeljih naj se sklene mir in zgradi bodoči red Evropi in svetu. V tej smeri je začrtal predsednik Wilson v svojih govorih 12. februarja in 4. julija t. l. temeljne stavke, ki niso zadeli pri njegovih zaveznikih na ugovor in njih dalekosežni uporabi se najbrže tudi s strani četverozveznih velesil ne bo ugovarjalo s predpogojem, da bo uporaba splošna in združljiva z življenskimi koristimi prizadetih držav. Vsekakor se mora pomisliti, da ne zadošča soglasje v splošnih temeljnih stavih, marveč da gre tudi za to, da se sporazumemo o njih tolmačenju in o njih uporabi glede na posamezna konkretna vprašanja vojske in miru.

Nepooblaščeni opazovalec ne more dvomiti, da se je v vseh vojskujočih državah brez izjeme želja po sporazumnem miru okreplila, da si vedno bolj pribija pot prepričanja, da mora nadaljevanje krvave borbe spreminiti Evropo v kup razvalin in jo tako izčrpati, da bo njen razvoj desetletja oslabljen, ne da obstoja jamstvo odločitve z orožjem, nakar se je z obeh strani v štirih letih zaman stremilo za ceno stvarnih žrtev, trpljenja in naporov.

Kako dobiti pot in način, ki napotita in končno dosežeta uspeh? Obstoja li resni vidik, da se doseže smoter, če se nadaljuje razprava o mirovnem vprašanju po dosedanjem načinu? Nismo srčni dovolj, da pritr-dimo zadnjemu vprašanju.

Dosedanje prerekanje o miru.

Prerekanje z enega javnega odra drugemu, ki se je godilo dozadj med državniki raznih dežela je bilo dejansko le serija samogovorov. Predvsem je manjkalo neposrednega stika. Govor in protigovor nista segla eden v drugega; govorniki so govorili mimo eden drugega. Na drugi strani so dani temeljni spoznanja, ki so sposobni, da odvrnejo od Ev-

rope polom samomornilnega nadaljevanja vojske, se mora vsekakor izbrati drugačen način, ki omogočuje neposredno ustno razmotrivanje zastopnikom vlad — in le med njimi. Predmet razmotrivanju in medsebojnemu pojasnilu naj tvorijo tako nasprotujoči si nazori posameznih vojskujočih se držav, kakor tudi splošna načela, ki morajo tvoriti temelj miru in bodočim razmeram med državami, o katerih je mogoče predvsem poskusiti doseči sporazum z vidikom na uspeh.

Kakor hitro se doseže edinstvo o temeljnih načelih, naj se tekom dogovorov poskuša njih konkretna uporaba in rešitev v posameznih vprašanjih miru. Upamo, da ni nikjer med vojskujočimi pomisleka proti izmenjavanju misli v opisani obliki. Vojskina dejanja se ne prekinjejo. Pogovori bi šli le tako daleč, v kolikor bi jih smatrali udeleženci, da nudijo uspeh. Zastopane države bi zato ne trpele nobene škode. Niti misliti ni, da more izmenjavanje misli škodovati reči miru, more ji marveč le koristiti. Kar se ne posreči prvič, se lahko ponovi, kar morebiti vsaj pojasni nazore. Gore starih pomot je mogoče odstraniti, privedejo se lahko k prebitju mnogi novi nazori, reke zadržanega človekoljubja bi se odprle, v katerih toploti bi ostalo vse bistveno, izginilo bi marsikatero protislovje, kateremu se danes prisoja prevelika važnost.

Prepričani smo, da so vsi vojskujoči se dolžni človeštvu, da skupno preiskujejo, če je mogoče zdaj po tolikih letih požrtvovalnega, a neodločenega boja, katerega celi tek kaže na poravnavo, da se konča strašna borba.

C. in kr. vlada zato predlaga vladajočim vseh vojskujočih se držav, naj k zaupnemu in neobveznemu razgovoru o temeljnih načelih, v kakem kraju nevtralnega inozemstva in v bližnjem času, o čemur se morajo še skleniti dogovori, odpošljejo delegate, katerim se naroče, naj naznanijo nazor svojih vlad o obrazloženih načelih, da sprejemajo enaka obvestila, kakor tudi odkritosrčno in prostodušno naprosijo in podele pojasnila o vseh točkah, ki se morajo precizirati.

C. in kr. vladi je čast, da vlado s prijaznim posređovanjem Vaše ekscelence prosi, da obvestilo izročiti blagovolite vladi

Avstrijska mirovna nota papežu.

K.-B. Dunaj, 16. septembra. C. in kr. zunanje ministerstvo je dne 14. t. m. poslalo apostolskemu nunciju Msgr. Valfre di Borz o noto, ki se glasi:

„Po štirih letih nezasilanega borenja in stražnih žrtev, boj, ki opustoša Evropo še ni prinesel nobene odločitve. C. in kr. vlada, ki jo je vodil vedno duh spravljalivosti, katerega je izražala že v svoji noti 12. decembra 1916, je sklenila, da se približa vsem vojujočim se državam in jih povabi, naj pripravijo pota častnemu miru potom zaupnega in neobveznega izmenjavanja misli.

C. in kr. vlada se ob tej priliki spominja najhvaležnejše dalekosežnega poziva, ki ga je Njegova Svetost papež lani poslal vsem vojujočim v opominom, naj iščejo sporazuma in zopet žive med seboj v bratski slogi.

V gotovem prepričanju, da sveti oče tudi danes, hrepeni po tem, da bi bilo trpeče človeštvo kmalu zopet deležno blagoslova miru, upamo trdno, da bo spremljeval s simpatijo naš korak in da ga bo s svojim na cellem svetu pripoznanim moralnim vplivom podpiral.

Prešteti te misli, naprošamo Vašo ekscelenco, blagovolite o priloženem besedilu note obvestiti Njegovo Svetost.“

Die „militärischen“ Erfolge Feindl. Bombenangriffe auf das deutsche Heimatgebiet: Bombentreffer in einem Privat-Wohnhaus in Darmstadt.

„Vojaški“ uspehi sovražnega bombnega napada na nemško pokrajino. Bombni učinek na neki privatni hiši v Darmstadtu.

Ali si že naročil „Štajerca“?

Vojna.

Avstrijsko uradno poročilo od četrtka. K.-B. Dunaj, 12. septembra. Uradno se danes razglaša: Italijansko bojišče. Ob tirolski fronti mestoma patroljski boji.

Na Asolonu zavrnili so naše čete ponovni presenetljivi napad Italijanov. — Ob Piavi traja artiljerijska delavnost.

Albansko bojišče. Posrečen napad na Tomorica hrbtu dovedel nas je v last nekaterih sovražnih pozicij.

Šef generalštaba.

Boji v prednjem polju ob novi fronti.

Nemško uradno poročilo od četrtka.

K.-B. Berlin, 12. septembra. Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Severo-vzhodno od Bixschote so bili pri Armentieresu in ob La Basse-Kanalu delni napadi sovražnika zavrnjeni. — Na bojnih frontah razvili so se v prednjem polju naših pozicij pod močnim ognjenim varstvom večkrat infanterijski boji. Zvečer ljuti artiljerijski boj med ob Arrasa in Peronne na Cambrai vodečimi cestami. — Angleški napadi, ki so ob mraku proti kanalskem odseku Marquion-Havrincourt sunili, izjalovili so se pred našimi črtami. — Tudi med Ailette in Aisne povišal se je proti večeru zopet artiljerijski ogenj. Infanterijska delavnost ostala je tukaj v boje na prednjem polju omejena.

Na višinah severo-vzhodno od Fismesa bili so zavrnjeni francoski delni napadi. — Uspešni poizvedovalni boji ob lotringijski meji in v Vogeza.

Prvi generalkvartirnojster
Ludendorff.

Avstrijsko uradno poročilo od petka.

K.-B. Dunaj, 13. septembra. Uradno se danes razglaš:

Italijansko bojišče. Južno od Novente poskusile so italijanske poizvedovalne čete vzhodni breg Piave pridobiti, bile so vrženi. Drugač večkrat artiljerijski boj.

Zapadno bojišče. V odseku St. Mihiela varovali so južno Combresvišine avstro-ogrski regimenti v ljutem protiodporu umikanje nemških čet, ki se je izvršilo po načrtu.

Albanija. Četovodja Creslovic je večer nad Durazzom tri sovražna letala sestrelil.

Šef generalštaba.

Avstro-ogrške čete na zapadni fronti.

Nemško uradno poročilo od petka.

K.-B. Berlin, 13. septembra. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armadna skupina prestolonaslednika Rupprechta in generalobersta v. Boehn. Ob obali in severo-vzhodno od Bixschote izvršili smo uspešna podjetja. Med Ypern in Armentieresom izjalovili so se poizvedovalni sunki sovražnika. Južno-zapadno od Fleurbaise odbili smo en delni napad, severo-zapadno od Hullucha močnejši sunek Angležev. — Med ob Arrasa in Peronne na Cambrai vodečimi cestami ponavljal je sovražnik večeraj zjutraj pod najmočnejšim ognjenim varstvom svoje napade. Izjalovili so se pod težkimi izgubami za sovražnika. Dobro vodeči ogenj imel je na tem uspešnem boju posebni delež. Naša infanterija vrgla je Angleža, kjer je v naše črte vrnil v protisunku zopet nazaj. — Zvečer med Mosuores-om in Gouzeaucourt-om ponovno peljani napadi nsprotnika so bili zavrnjeni.

Armadna skupina nemškega prestolonaslednika. Med Ailette in Aisno povišal se je artiljerijski boj le sčasoma; manjši infanterijski boji. V Champagni pripeljale so naskočne čete iz sovražnih črt pri Le Mesnil-u vjete.

Armadna skupina generalobersta v. Gallwitz. Francozi in Amerikanci napadli so večer lok Sv. Mihiela pri Combresvišini in južno, kakor med Cote Lorraine in Mosel. V pričakovanju tega napada vpeljalo se je izpraznenje tega loka. Mi radi tega tu-

kaj boja nismo vodili do odločitve in smo izvršili namenjena premikanja. Sovražnik jih ni mogel preprečiti. Francozi, ki so napadli na višinah vzhodno Maase, bili so zavrnjeni. Combresvišina, ki smo jo mimogredoč izgubili, bila je od domobrancev zopet vzeta. Južno tega krili so avstro-ogrski regimenti v krepkem protiodporu v zvezi med Maaso in Mosel borečimi se četami umikanje pri St. Mihielu stoječih divizij.

Med Cote Lorraine in Mosel zadobil je sovražni napad na Thiaucourt-u ozemlje. Rezerve so sunek sovražnika vstavile. Južno-zapadno od Thiaucourta in zapadno Mosel odbili smo sovražnika. Ponoči se je izpraznenje loka od sovražnika neovirano končalo. Stojimo v novih, pripravljenih črtah.

Prvi generalkvartirnojster
Ludendorff.

Uspehi naših čet v Albaniji.

Avstrijsko uradno poročilo od sobote.

K.-B. Dunaj, 14. septembra. Uradno se danes razglaš:

Italijansko bojišče. Vzhodno Brente in na Monte Solarolo odbiti so bili sovražni sunki, pri San Donadi Piave italijanski prekoračevalni poskusi preprečeni.

Zapadno bojišče. Pri ces. in kr. četah nobeno večje bojno podjetje.

Albanija. Severno od Pojana iztrgale so naše čete sovražniku nekaj žilavo branjenih dvorišč. V priborjenih črtah zavrnjeni so bili ljuti, od oklopnih vozov podpirani italijanski protinapadi. Italijani so se v neredu umikali. V Tomorgorovju izzidali smo naše zadnje uspehe z večjim pridobitjem ozemlja.

Šef generalštaba.

Uspehi naših letalcev.

K.-B. Dunaj, 13. septembra. Iz vojno-tiskovnega stana se poroča: Naši bojni letalci so dne 10. t. od sovražnika zasedene Pivske otoke z bombami in strojnimi puškami dvakrat uspešno napadli in en od sovražnika k otokom zgrajeni most razrušili.

Nemško uradno poročilo od sobote.

K.-B. Berlin, 14. septembra. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armadna skupina prestolonaslednika Rupprechta in generalobersta v. Boehn. Severo-vzhodno od Bixschote napravili smo pri lastnem podjetju pri odporu sovražnega delnega napada vjete. — V odseku Kanala vodili so lastni in sovražni sunki pri Moeuvres-u in Havrincourtu do ljutih bojev. — Delni napadi proti Gouzeaucourtu severno od Vermanda in obojestransko ceste Ham-St. Quentin so bili zavrnjeni.

Armadna skupina nemškega prestolonaslednika. Napadi, ki jih je vodil sovražnik po močni ognjeni pripravi med Ailette in Aisne, izjalovili so se pred našimi črtami. Vzhodno-pruski regimenti odbili so zvečer ponovljene napade. Artiljerijska delavnost med Aisno in Veslo.

Armadna skupina generalobersta v. Gallwitz. Južno od Ornes-a in ob cesti Verdun-Etain zavrnjeni so bili sunki sovražnika. Na bojni fronti med Cote Lorraine in Mosel potekel je dan pri zmerni bojni delavnosti. Sovražnik večeraj svojih napadov ni ponavljal. — Vzhodno Combresa in severo-zapadno od Thiaucourta tipal je proti našim novim črtam. Krajevni boji vzhodno od Thiaucourta.

Prvi generalkvartirnojster
Ludendorff.

Avstrijsko uradno poročilo od nedelje.

K.-B. Dunaj, 15. septembra. Uradno se danes razglaš:

Na italijanskem bojišču vrla artiljerijska, poizvedovalna in letalna delavnost. Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od nedelje.

K.-B. Berlin, 15. septembra. Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armadne skupine prestolonaslednika Rupprechta. Obojestransko La Basse-Kanala zavrnjeni so bili delni napadi sovražnika. Pri Havrincourtu napadli so Italijani iz nova. Prvi naval porinil nas je od vzhodnega roba Havrincourta nazaj. Po dnevu zlomili so se večkrat ponovljeni napadi sovražnika. Močnejši skupni ogenj naše artiljerije pripravil je protinapad, ki nas je dovedel zvečer zopet v popolno last pred bojem držanih črt. Sovražnik imel je tukaj težke izgube in je pustil 100 vjetih v naših rokah.

Armadna skupina generalobersta v. Boehn. Zmerna artiljerijska delavnost. Sunki sovražnika na otoku Omignon so bili zavrnjeni.

Armadna skupina nemškega prestolonaslednika. Armada generala v. Carlowitz stala je med Ailette in Aisno zopet v težkem boju. Po večkratni ognjeni pripravi napadel je Francoz od zgodnjega jutra z močnimi silami. Obojestransko Ailette bil je od hanoverskih in braunschweigske čet zavrnjen. Brandenburgerei in garde-regimentii dovedli so po devetih težkih bojnih dnevih, v katerih je nasprotnik skoraj vsak dan poskušal polastiti se višin severno od Vauxaillona tudi večeraj zopet štiri, skozi najmočnejši artiljerijski in ogenj minskih metalcev pripravljene napade v trdem bližinskem boju, deloma v protisunku do izjalovljenja. Infanterijski regiment št. 20 pod vodstvom majorja Milisch se je pri tem posebno odlikoval. Čez višino vzhodno od Laffaux sunil je sovražnik proti Allemantu. Naš protinapad ga je tukaj vstavil. Med Lancy in Vailly zlomili so se večkratni, deloma v tanki vodeči sovražni napadi pred našimi črtami. — Poizvedovalci preplavali so vzhodno od Vailly kanal Aisne in so pripeljali od južnega brega vjete nazaj. Južno Aisne napadli so Francozi z Senegal-zamorci med Revillon in Romain. Kljub težki izgubi, ki jo je imel sovražnik pri brezuspešnih napadih, napadal je popoldan po močni ognjeni pripravi iz nova. Sovražnika smo odbili in smo napravili več kakor 100 vjetih.

Armadna skupina v. Gallwitz. Obojestransko ceste Verdun-Etain izjalovili so se sunki sovražnika. Med Cote Lorraine in Mosel boji v prednjem polju pred našimi novimi črtami. Sovražnik, ki je deloma v oklopnih vozovi napadal, bil je zavrnjen. Artiljerijska delavnost omejila se je do motilnega ognja, ki je oživela v zvezi z infanterijskimi boji časa.

Včeraj smo sestrelili devet sovražnih balonov in 46 letal.

Prvi generalkvartirnojster
Ludendorff.

Avstrijsko uradno poročilo od ponedeljka.

K.-B. Dunaj, 16. septembra. Uradno se danes razglaš:

Pri Nori in na Montu Simone so bili sovražne patrolje zavrnjene.

V Sedmih občinah izjalovilo se je več italijanskih sunkov. V dolini Brente potisnil je sovražnik našo črto poljske straže nekaj nazaj.

V albanski obalski pokrajini poskusili so Italijani zaman, iztrgati nam zadnje dni pridobljeno ozemlje.

Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od ponedeljka.

K.-B. Berlin, 16. septembra. Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armadna skupina prestolonaslednika Rupprechta in generalobersta v. Boehn. V nižini Lyse in južno La Basse-Kanala izvršili smo uspešna podjetja. — Med Avrincourtom in Epehy zgodaj zjutraj ljuti artiljerijski boj, katere mu so sledili južno Avrincourta delni boji. Sovražnik je bil zavrnjen. Čez dan je ostala

bojeva delavnost v zmernih mejah. Severovzhodno od Vermande, v Holnon-gozdu in pri Essigny le Grand infanterijski boji. —

Armadna skupina nemškega prestolonaslednika. Ljuti delni boji med Ailetto in Aisno. Po brezuspešnih sunkih v zgodnjem jutru šel je sovražnik zvečer vnovič k napadu. V splošnem je bil zavrnjen. Vlomno mesto je iz bojih prejšnjih dni nekaj razširil in se je nastanil na južnem delu reke Vailly. — Med Aisno in Veslo ostala je infanterija nedelavna. Izčistili smo majhna francoska gnezda iz bojev od 14. septembra.

Armadna skupina Gallwitz. Od Cotes Lorraines do Mosel oživel je zvečer artiljerijski boj. Pred našimi novimi pozicijami razvili so se večkrat ljuti infanterijski boji, v katerih smo napravili vjete. Zvečer stal je sovražnik v črti Fusnes-St. Hilaire-Haumont-Rembercourt in v gozdu od Rappes.

Armadna skupina vojvode Albrechta. Sunki sovražnika na lotriški fronti so bili zavrnjeni.

V povračilo za nadaljevano obmetavanje nemških mest, bil je v pretekli noči Paris od letalnega brodograjskega obiskana in z 22.000 kilogrami bomb obmetan.

Prvi generalkvartirnojster
Ludendorff.

Brezuspešni italijanski sunki.

Avstrijsko uradno poročilo od torca.

K.-B. Dunaj, 17. septembra. Uradno se danes razglasa:

Italijansko bojišče. Med Brento in Monte Solarolo nadaljevali so včeraj Italijani po močni, do bobenskega ognja povišani artiljerijski pripravi svoje napade. Vjihove naskočne kolone so bile v dolini Brente in pred Col Caprile skozi naš ogenj prepodene. — Na Asolonu niso zamogeli vsled učinka naših baterij niti svojih jarkov zapustiti. — Na Monte Pertica, Solarolo in na Sasson-hrbtu prišlo je do bridkih bojev, v katerih se je moral sovražnik brez ostanka umakniti.

V drugih odsekih večkrat živahna letalna delavnost.

Zapadno bojišče. Pri avstro-ogrskih četah nobeni večji dogodki.

Albanija. Pri Pojani izjalovili so se vnovič italijanski sunki.

Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od torca.

K.-B. Berlin, 17. septembra (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armadna skupina prestolonaslednika Rupprechta in generalobersta v Boehn. V Flandriji vrla poizvedovalna delavnost. Južno Yperna izjalovili so se delni napadi sovražnika. Na kanalu privedli so pomorski grenadirji od ponovnih sunkov proti sovražniku, vjete. V kraju Havincourta povišal se je artiljerijski boj zgodaj jutraj mimogredeč do velike sile. Nobena infanterijska delavnost.

Armadna skupina nemškega prestolonaslednika Med Ailetto in Aisno trajali so ljuti boji sovražnika. Zasedli smo zopet vzhodni rob višine vzhodno Vauxaillona, na katerej se je sovražnik nastanil. Ob od Laffauxa protivzhodu vodeči cesti potisnil nas je sovražnik nekaj nazaj. Popoldan po najmočnejšem artiljerijskem ognju vnovič prodirajoči napadi sovražnika izjalovili so se ob protisunkih hanoverskih braunschweigskih in oldenburških rezervnih regimentih. Potisnili so zvečer svoje črte deloma naprej. Tudi južno priklenjena, brandenburška peta infanterijska divizija odbila je večkrat od tankov podpirane napade sovražnika. — V južnem delu od Bailly trajali so majhni boji. — V Champagni bili so ponočni sunki sovražnika južno Riponta zavrnjeni. — Armadna skupina v. Gallwitz. Na Cotes Lorraines pri St. Hilaire

in zapadno od Jonville izvršili smo uspešna podjetja. Delni napadi sovražnika proti Haumontu in severovzhodno od Thiancourta so bili zavrnjeni. Artiljerijska delavnost omejila so je na motilni ogenj.

Sestrelili smo 44 sovražnih letal. Oberlajtnant Loerzer izvojeval je svojo 40., lajtnant Rumer svojo 35. in lajtnant Thayer svojo 30. zračno zmago.

Prvi generalkvartirnojster
Ludendorff.

Ponesrečen poizvedovalni polet.

K.-B. Dunaj, 16. septembra. Od ces. kr. vojnega ministerstva, mornariški oddelek se razglasa:

Dne 15. septembra poskusilo je neko ameriškansko letalo poizvedovati o napravah v Fiumi. — V visoki višini bilo je od mornariške odporne baterije zadeto in je padlo goreče na tla. Ostanke letala se je spravilo.

* * *

Boji na Ural-fronti. — Velika zmaga sovjetskih čet. — Zavzetje Uralska in Samare.

Hamburg, 17. sept. „Fremdenblatt“ poroča iz Helsingfors: Zmaga sovjetskih čet ob Uralfronti razvija se do odločitve. Z zavzetjem najvažnejših mest Uralska in Samare bila sta oba, ententi prijazna regimenta prepodena. Samara bil je glavni stan Čehoslovakov, ki so prestopili v velikem številu k boljševoikom. Pri Čehoslovakih vlada anarhija in sovraštvo proti ententi.

Nova foza v boju proti Čehoslovakom.

Stockholm, 15. sept. „Izvestija“ poročajo, da je boj proti Čehoslovakom stopil v nov stadij, ker je vrgla sovjetska vlada 600.000 rdečih gardistov na čehoslovaško fronto. Foch je izrazil prepričanje, da je bila Čehoslovakom zadnja ura in da se bode zdaj posrečilo, jih odločilno premagati.

Vojna na morju.

8000 brutto-register-ton potopljenih.

W.-B. Berlin, 16. septembra. Na severnem bojišču zgubil je sovražnik skozi delavnost naših podmorskih čolnov 8000 brutto-register-ton.

Parnik „Galway Castle“ torpediran.

K.-B. London, 15. septembra. Union Castle-parnik „Galway Castle“ (7988 brutto-register-ton), ki je plul v terek od Anglije proti južni Afriki, bil je v četrtek ob 7. uri zjutraj torpediran. 34 mož posadke in 120 potnikov se pogreša. Južnoafrikanški železniški minister Burton bil je rešen. „Galway Castle“ imel je na krovu 749 potnikov, obstoječih iz velike večine gosp in otrok.

Politični utrinki.

V oči ga bode.

Nemška šola na Bregu pri Ptuj, vzorno učilišče naše mladine bila je v jugoslovanskem veleizdajalskem listu od nekega nam dobro znanega političnega hujskača na podli način napadena, kateri se, ako le sliši, kako nemško besedo, kar peni od same jeze. Boga naj zahvali, to nesramno dopisunče, da sam nemški zna, drugače bi moral danes krave „striglati“ in hleve „kidati“, kakor se to godi vsem nesrečnikom, ki niso imeli prilike zahajati v nemške šole ali ki so bili od hujskajočih duhovnikov in učiteljev od tega zadržani. Ni bilo treba nabirati ali loviti otrok za tak izboren učni zavod, ampak stariši in otroci so uvideli sami važnost nemškega jezika in so prostovoljno poslali svojo deco v nemško šolo, tako, da je ista danes prenapolnjena in da taisti, ki želi vestopiti,

mora plačati gotovo šolnino. To je resnica, lažljivo dopisunče, in ne tvoj umazan, nesramen dopis, ki kaže povsem jugoslovanski značaj, ker se bavi tudi po stari svoji navadi z že dolgo let umrlimi spoštovanimi osebami in jih vmešava v svojo lažljivo obrekovanje. Razkrinkala se je zopet nesramna hijena, ki vlačí mrtve v svoje politične svrhe in ki ne pozna reka: „Umrlim večni mir in pokoj!“ Prav dobro je sicer tudi informiran, kje da je rajni pokopan, ampak hlini se, ker misli, da ga potem ne spoznamo. Ali prav dobro nam je znan in takim podlim lažnikom in obrekovalcem ne izražamo drugo, kakor naše obče zaničevanje. — Zaletava se tudi izrazito v velespoštovano družino Strasschill in je takorekoč vesel usode, ki jo je pred kratkim obiskala z izgubo obeh sinov, vzglednih in delavnih mož, ki sta dvignila gospodarski procvit občine Breg in sta delovala le za blagostan svojih občanov. Občina Breg pri Ptuj pa tudi lahko daje vzgled marsikateri drugi občini, kar se tiče njene delavnosti v prav avstrijsko-nemško mislečem patrijotičnem duhu, katerega gesla se je držal bivši pokojni župan g. Strasschill, in po katerem vzoru bo deloval in deluje naš sedajni župan Anton Koss z vsemi svojimi občinskimi odborniki, ki v svojem uradu ne poznajo razlike narodnosti in je vsem občanom dana enaka pravica. Ker smo si svesti, da smo svoje dolžnosti napram uradu in javnosti redno in vestno izvrševali in ker smo pametno pretuhtali na kateri strani je za naše otroke boljša bodočnost, nas hoče tako breznačajno in zakrnjeno človeče v svojem lažnjivem, veleizdajalskem listu takorekoč terorizirati in nam dajati svoje „modre“, na veleizdajalskem jugoslovanskem gnoju vzrastle nasvete? Ker pa vemo, kateri narod in jezik ima boljšo bodočnost, zato pa se mora naša deca nemški učiti, da ne bode moralno propadla. Tako je pri nas na Bregu bilo in bode! Komur pa to ne pristojta, ta pa se naj poda iz našega kraja dol v „blaženo“ kraljemorilsko Srbijo, kajti s takimi nesramneži je obračun prav lahek. . . . Tako postopanje pa nas vsposodbujja še k večji gorečnosti do naše vzorne nemške šole na Bregu pri Ptuj, v katerej zadobi naša mladina pravo vzgojo v zvesto-avstrijskem duhu.

Kaj dela Korošec?

V državni zbornici in pri vladi se sklicuje, da nastopa v imenu celega slovenskega naroda in da je ves slovenski narod, ki hoče biti osvoboden od „nemškega jarma.“ Kdo pa je ta narod, ki ga zastopa mariborski kralj Tonček? Na svoji listini ima par sto imen, ki jih je s težkočo in nakano strobil skupaj, češ, da se pri tistih, ki podpisujejo in glasujejo za njegov načrt, ne bode več rekviriralo itd. In to so večina le podpisi jezuitovskih devic. . . . To bi naj bil torej ves slovenski narod, v katerega imenu se upa dr. Korošec nastopati? Večje hinavčine menda ni, kakor je ta že znana jezuitsko-farška. Nam, poštenim in vrlu avstrijsko-mislečim štajersko-koroškimi Slovincem hoče blagohotno podariti svoje zastopstvo pri vladi? Ne poznamo in ne maramo ga! Apeliramo pa na vlado, da nismo mi taisti, v katerih imenu si upa Korošec tam glasovati in da niti deset odstotkov celega slovenskega naroda ne bode glasovalo za njegovo Jugoslavijo ali proti Avstriji. Javljamo torej vladi, naj se od njega ne pusti zapeljati, ker ne deluje v imenu naroda ampak zastopa le nekaj državi nevarnih hujskačev in pred kratkim pomiloščenih hudodelcev. In v imenu teh bi se naj pognal ves cesarju zvesti narod v pogubo in prepad? Nikdar in nikoli! Pozivljamo vlado, naj nam poda vendar enkrat ona svoje mnenje, da se tej neznosni gonji konec napravi. Naj ji zadostuje torej zagotovilo, da hočemo ostati v nerazdeljivi zeleni štajerski kronovini pod žezlom slavne habsburške krone. . . .!

Odmevi mirovne note.

Dunaj, 16. septembra. „Neue Freie Presse“ poroča, da je bila nemška vlada o Burianovi noti obveščena in da jo je tudi

odobrila. Nastopilo se je pa zategadelj posamezno, ker so se skupne note do sedaj še vse ponesrečile. Francozi, Angleži in Amerikanci sovražijo sicer tudi našo armado, a tako ne, kakor Nemčijo. Raditega je naletel glas iz Dunaja morda na voljnjsa ušesa, kakor bi mogel iz Berlina. — „Arbeiterzeitung“ pravi, da nasprotuje tajni diplomaciji, a vendar bi se moralo enkrat pripraviti tla za mirovni kongres. Ententne države sedaj niso naklonjene za pogajanja, ker se boje, da bi slabo vplivala na njih armade. Največjo oviro v vsaki mirovni akciji pa tvori vkoreninjeno nezaupanje ententnih držav proti vladam centralnih držav. Pretiranih nad ne gojimo, a kdor še ni obupal nad človeštvom, sme pričakovati, da bo vzbudila nota tudi med nasprotniki dobro voljo. — Ogrski listi pišejo o noti simpatično in z velikim priznanjem. Ne prikrivajo pa si velikih težav, ki ovirajo uspeh tega koraka. **Neutralne sodbe.** Avstro-ogrška nota vzbuja splošni interes ter se bavi z njo vso švedsko časopisje. Mnenja so, da sedaj ententa ne sme odkloniti odgovora in se mora spustiti v razgovore, če si noče navaliti krivde. Pravi, da bo Avstro-ogrška nota končala brez-miselno klanje. Vsak nevtralni narod mora želeti, da njegova vlada podpira ta korak. Vsekakor pa je v nevtralnih državah mnenje o skorajšnjem miru zelo skeptično. — **Sovražni listi** pišejo, da, če želita osrednji državi mir, morata ugoditi popolnoma in v vseh 14. od entente stavljenih pogojih, ki se glasijo na razbitje in razkosanje Avstro-Ogrske in Nemčije. Pod takim pogojem se doseže mir, drugega pota ni.

Sklicanje državnega zbora zopet preloženo.

Kakor poročaja iz Dunaja, se državni zbor tudi 1. oktobra ne bo de sešel, kakor je bilo sklenjeno na zadnjih posvetovanjih med vlado in parlamentarnimi strankami. Vladni krogi predlagajo, naj bi se sestal parlament še le v drugi polovici oktobra, da dobi tako na eni strani finančni minister dovolj časa za sestavo od strank zahtevanega podrobnega finančnega načrta in da se na drugi strani ugotovi željam kmečkih poslancev, ki hočejo biti v času najnujnejših jesenskih poljskih del še doma. Mnogi poslanci so pa mnenja, da je zopetna odgoditev v zvezi z zunanje-političnimi dogodki, zlasti z Burianovo noto. Ako se to naziranje potrdi, bodo trajale parlamentarne počitnice tako dolgo, dokler ne bo znan končni rezultat mirovne akcije. Splošno se namreč pričakuje, da se bo razvila še pred meritornimi razpravami velika politična debata. Ker pa bo vsebovala tudi mirovno vprašanje, bi se ji vlada rada izognila, dokler ne bode popolnoma pojasnjena zunanje-politična situacija.

Nemški vicekancler Payer o miru.

K.-B. Stuttgart, 12. septembra. Namestnik kanclerja pl. Payer je govoril danes na javnem shodu govor. Izjavil je med drugim:

Veliki mednarodni govorniški dvoboj vodilnih državnikov vojskujočih se narodov trpi na napaki, ker se pečajo s številnimi podrobnostmi in so preobsežni, vsled česar niso dostopni in umljivi velikkemu ljudstvu. Poskusiti hoče, da temeljito preišče razloge pobitosti, ki se nedvomno pojavlja ne samo v Nemčiji in pri njenih zaveznikih, marveč tudi med narodi naših sovražnikov kljub njih zelo pretiranim najnovjšim vojskajkim uspehom. Krivico bi storili nemškemu ljudstvu, če bi rekli, da so jih povzročili pred vsem zadnji neuspehi na zapadni fronti. Naše pobitosti se povzročajo tako delni pojavi, marveč v težkem občutju, ki tlači našo dušo, da se mirovni vodiki vedno bolj obdaljuje in da se bližamo možnosti.

pete zimske vojske.

Dosedanje skušnje uče, da čim dalje traja borba za vojaško odločitev vojske, tem važnejše je vprašanje, katera stranka more finančno, gospodarsko in politično najdalje vzdržati. Da bi nas prekosili sovražniki vojaško, tehnično in v genialnosti skušenj ter delovne moči pri izvedbi, na izurjenju vojakov in na delovni sposobnosti častnikov, tega niti naši sovražniki resno ne mislijo. Naši sovražniki pozabljajo, če prihaja zdaj sto in stotisočev Amerikanov na fronto, da smo mi prej premagali milijone Rusov, Srbov in Rumunov. Štiriletna vojska se

je vojskovala večinoma na sovražnih tleh. Kaj to po menja, jih je le malo videlo, ker bi se sicer ta ugodnost višje cenila, kakor se.

Protivzhodu

se nam je svet zopet odprl. Zasedena ozemlja Rumunije in veliki deli prejšnje Rusije so odprti naši prehrani. Vlade bodočega miru ne bode sklenile same, marveč v tesnem stiku z ljudstvom, ki mu pa ni pri miru glavna stvar, da pridobi ljudi, deželo, premoženje in čast, marveč mu gre vsaj v sedanjem dnevu predvsem za to, da se doseže trajni mir. Za to ne bo šlo za osvojevalno vojsko. Stara Rusija bi bila lahko ostala sposobna za življenje, če bi se ji bilo posrečilo, da bi bila, s federalističnim ustrojem dovolila podjarmljenim narodom ugodne življenjske pogoje. Naše in zmage naših zaveznikov so omogočile pripadnikom ruske države, da se osvobodijo. Kraljevina Poljske, ki izpolnjuje kopnenje poljskega ljudstva, pri katere ustanovitvi smo sodelovali, ne moremo zopet s silo izročiti Rusiji; ravno tako nismo mogli sodelovati, da bi Finsko in obrobne države, ki meje z Nemčijo in z Vzhodnim morjem, podvržili zopet s silo ruskemu carizmu ali jih strmoglavili v vse nevarnosti državljanske vojske in monarhije. Na Vzhodu je in ostane za nas mir, če že to našim zapadnim sovražnikom ugaja ali ne. Sicer se lahko teritorialna last pred vojsko povsod zopet obnovi. Predpogoj za nas in za naše zaveznike mora biti, da se nam vse zopet vrne, kar smo imeli ozemlja 1. avgusta 1914. Nemčija mora v prvi vrsti zopet dobiti svoje kolonije, a misel zamenjave iz razlogov umestnosti se ne sme izključevati. Nemci lahko precej, ko se sklene mir, izpraznijo zasedeno ozemlje; če pride tako daleč, lahko izpraznimo tudi Belgijo; kadar imamo mi in naši zavezniki, kar pripade nam, če smo gotovi, da ne bo v Belgiji nobena druga država na boljšem, kakor mi, se bo, to mislim, da lahko rečem, Belgija lahko brez obremenitve in brez pridržka lahko vrnila.

Ostane odprto se

vprašanje vojne odškodnine

z eno ali z druge strani. Ne gre torej za to, da plačamo, marveč za to, če dobimo nadomestilo za škodo, ki se nam je vsilila. V svoji notranjosti smo prepričani, da nam gre pravica za odškodnino, ker so nas po krivici napadali. Da pa nadaljujemo vojsko do tega časa, bi nas iznova stalo tako težke žrtve, ki jih z denarjem ni mogoče nadomestiti, da, če pametno premisliujemo, se rajši tudi ob ugodnem vojaškem položaju odpovemo tej misli. Narodi sveta kličejo po obrambi proti nadaljnemu ubožanju vsled vojske, zahtevajo zvezo ljudstev in mednarodno razsodišče, dogovor o enakomerni razorožbi. Na odporu Nemčije ne bo nobena teh zahtev padla. Misel o zvezi narodov je bila nam Nemcem že znana v časih, ko nista Anglija in Francija drugega mislili, kakor na neprekrito podjarjenje tujih ljudstev. Dogovore o razorožbi hočemo, če se tudi na drugi strani enako postopa, radi razširijo tudi na pomorske sile in le na armado na suhem. Zasedujoč iste ideje in še več bomo dvignili pri pogajanjih svoj glas po svobodi morja in pomorskih cest in po obrambi zasebne lasti na morju; če se bo razpravljalo o obrambi malih narodov in manjšin v pozameznih državah, se bomo radi zavzeli za mednarodna določila.

Močni in močogovni v zavesiti naše nepremagljivosti, enakopravni med ljudstvi na svetu, bomo živeli življenje dela, a tudi zadovoljstva in zagotovljene bodočnosti. Skupno z drugimi bomo čvali svetovni mir pred bodočimi nevarnostmi. Varali bi se, če bi sploh računali z voljo do miru v tistih krogih naših sovražnikov, ki so odgovorni, da se je otvorila in nadaljevala vojska. Svojim narodom nočejo pripoznati, da so njih smotri nedosegljivi, da so zaman prinašali žrtve. Odgovornost za kri, ki bo še tekla, pade na njih glavo, ker kdor noče poslušati, mora čutili. Na naših zunanjih in notranjih frontah se bo razblinila uničevalna volja naših sovražnikov.

Tedenski pregled.

Štajerske vesti.

Občinska seja. Ptuj, 18. septembra. Pod predsedstvom župana mesta Ptuj, gosp. Ornig vršila se je danes redna seja občinskega sveta. Kakor vsem občinam, tako je naložila ta dolgotrajajoča vojna tudi ptujski občini večja bremena in stroške in korakalo se je preko težkih ovir, a kljub temu je računski zaključek zadnjih let, o katerem je poročal občinski odbornik g. A. Schramke nad vse zadovoljiv. O vseh točkah dnevnega reda izrazilo se je odobrilo in so bile enoglasno sprejete. Gosp. Ornig ter uradništvo izrazila se je od strani občinskega sveta zahvala in priznanje za njihov trud in požrtvovalnost.

Tatvina grozdja. Po hišah na kmetih zberejo se v večernih urah fantje in dekleta, stari in mladi, da pomagajo eden drugemu pri takozvanem kožuhanju koruze. Ko pa v pozni noči to delo dokončajo, se sliši: „Zdaj

pa hajd, gremo nad grozdje!“ Pomislite vendar vi starejši, kaj to pomeni in ne dopuščajte vaši mladini krasti, kajti kaj bi vi porekli, ako bi prišli Haložani dol k vam nad koruzo in druge poljske pridelke in bi tam nele samo kradi, ampak napravili bi pri tem še znatno drugo škodo. In taka je ravno za nas vinogradnike, ki danes z dragim denarjem obdelujemo svoje vinograde. Drugič pa naletijo ti fantalini na smrtno nevarnost, kajti vsi vinogradi so strogo zastraženi. Svarimo jih torej v lastnem interesu, naj svoja nazorja spremenijo in naj po kožuhanju svoje vroče buče raje potisnejo v škaaf mrzle vode in pošle jim bodo vse strasti in želje . . .

Smrtna kosa. Dne 10. septembra umrl je po daljši bolezni v 53. letu svoje starosti g. Alois Šuta, župnik v Sv. Marjeti pri Ptuj. Rojen je bil leta 1865 pri Sv. Bolfanku v Slov. goricah.

Redka zvestoba. Dne 16. t. m. umrla je v Ptuj Marija Kovadič, rojena leta 1830., ki je bila skozi 50 let kot zvesta služabnica v hiši Ornig. Pogreba so se vdeležili vsi člani družine Ornig ter vsi nameščenci tvrduke. N. p. v. m! Ta redka zvestoba in pridnost je lep vzgled za druge.

Konfiscirani dr. Korošec. Uradni list k „Wiener Zeitung“ razglša prepoved razširjanja razglednice s sliko dr. Antona Korošca z napisom, ki je v smislu § 7, lit. a zakona od 5. maja 1869 javnemu redu nevarna. Ker pa se je dr. Korošcu kot predsedniku jugoslovanskega kluba v državni zbornici in kot duši jugoslovanskih državi nevarnih agitacij na jugu od strani vlade najbolj prizanašalo, presenetni nas sedaj kar naenkrat ta prepoved kart z njegovo sliko, ki so javnemu redu nevarne. — To bi se moralo že sicer davno zgoditi. Konfiscirati bi se moralo tudi vso njegovo strupeno časopisje, v katerih se ne čita drugzega, kakor podli napadi proti državi, ki so javnemu redu istotako nevarni in škodljivi.

Vinska letina. Ugodni solnčni žarki vplivajo prav blagodejno na razvijajoče se grozdje in jim dajejo od dne do dne več slaje. Dal Bog, da bi to milo solnčice, ki se nam je letos skoraj celo leto skrivalo, sijalo vsaj sedaj, in nam dozorilo to kapljico, katera nas bode v otožnih urah vojne melanholije razvedrila. Upamo torej, da bode letošnja vinska letina še precej dobro izpadla.

Strašna nesreča. V petek popoldne ob 3. uri se je dogodila na križišču ceste in železniške proge v Brežicah strašna nesreča. Železniške ograje pri železniški progji ni mogel čuvaj vsled defekta zapreti, vojaški avtomobil, ki ni opazil prihoda vlaka, zavozil na progo, dirjajoči vlak pa v avtomobil. Vlak je v avtomobil zavozil s tako strašno silo, da je bil avtomobil v hipu vse razkosan, štiri osebe v avtomobilu pa na mestu mrtve. Imena ponesrečenih vojakov še niso znana.

Nesreča v mlinu. Nedavno je prišla v mlin Konrada Werniga v Ormožu neka Hrvatica. Ker je radi velike gneče v mlinu prišla preblizu kolesnih jermen, jo je jermen zgrabil za obleko in potegnill v mlinsko kolesje. Zmečkalo ji je zgornji život, dobila je znotranje poškodbe in zlomila nogo, ki so ji jo v bolnišnici odrezali. Nesrečnica bo težko okrevala.

Značilno za čas, ko manjka stanovanj. V nekem graškem listu je bil nedavno sledeči inzerat: „Veliko nagrado dobi, kdor preskrbi distingvirani rodbini (2 dami) stanovanje 4 do 6 sob z moderno opravo, solčno mirno lego, takoj ali najkasneje s februarjem. — Za dve dami 6 sob! Ali si bosta igrali slepe miši?“

Kruh za težke delavce ob brezkrušnih nedeljah. Vsled sklepa občinskega gospodarskega sveta v Mariboru, dobe taki težki delavci, ki redno ob nedeljah delajo, ob brezkrušnih nedeljah isto množino kruha, ki običajno pristojta težkim delavcem.

Zahtevajte „Štajerca“

Razno.

Vse hoče mir. Dunaj, 14. sept. Poslanec Ofner je pri zborovanju liberalnega društva izjavil, da se zdi, da vendar zmaga pamet in človečnost nad vojno strastjo. V svoji resoluciji se društvo obrača k voditeljem držav s pozivom, naj vendar pokažejo lepši pogum za spravo in naj osrečijo prebivalstvo z mirom.

Žrtve irske vstaje. London, 14. septembra. „Daily News“ poroča o statistiki irske vstaje. Pokazalo se je, da je bilo v Dublinu ubitih 3064 oseb. Med temi je 2535 civilistov, 484 vojakov in 45 policistov. — In te žrtve je povzročila hinavska in podla Anglija, ki se baha za osvoboditeljico „preganjenih“ narodov. Ali je podarila svobodo Ircem in Indijcem, ki jih pošilja sedaj v prvo vrsto pred nemške kanone?

Letošnja žetev. Vodja centrale za suho krmo ritmojster državni poslanec Mayer se je o letošnji žetvi izjavil tako-le: Košnja ni povsod enakomerno dobra. Severne dežele so vsled izzvanredne suše ob začetku poletja zelo trpele. Košnja sena in detelje je posebno v Galiciji naravno slaba, medtem ko je deževje po drugih deželah drugo košnjo izboljšalo ter se je s tem nekoliko pokrila izguba na prvi košnji. V podonavskih deželah so razmere veliko boljše, v alpskih deželah pa je pridelek suhe krme naravnost izborn. Pridelek slame je po vseh deželah dober, samo Galicija dela izjemo. V celoti pa je letošnja žetev boljša kakor lansko leto. Dasi je vsled slame v posameznih mestih rž precej trpela, je pšenica boljša. Tudi ječmen je boljši kakor lansko leto. Neprimerno boljši pa je letošnji pridelek ovska, tako da je vsaka izguba na suhi krmi pokrita. Tudi pridelek krompirja ne bo slabši, kakor lansko leto, predvsem pa je pridelek v vseh legah letos jednako-rnejši. Naravnost izborna pa bo letos pesa in zelje. Posebno pridelek pese bo izredno dober, tako da, je treba že začasa skrbeti, ker nudi dobava in prevoz premoga velike težkoče.

Prosto carinsko zvezo med Avstrijo in Nemčijo baje predlaga Nemčija za dobo petih let.

Konjske cene. Na Jernejev sejmu v Pilsenu dne 26. avgusta t. l. je bilo prigianih 525 konj, kupčija je bila zelo živahna in zelo visoke cene. V nekem slučaju se je zahtevalo za par konj 48.000 kron, drug par konj je bil prodan za 30.000 kron. Pri prodaji polnokrvnih žrebet kisbererske kobilarne so se žrebata prodajala za povprečno ceno 52.000 K, tako, da je znašal izkupiček za devet žrebet 470.000 K. Iz iste kobilarne je kupil grof Bela Zichy vranca za 170.000 K. Znanemu športniku vitezcu Wiener-Weljenu so ponudili za njegovega konja San Genaro, ki je 25. avgusta že tretjič zmagal pri dirki 1 milijon kron, toda lastnik ni hotel prodati konja za to ceno. Ta izzvanredna visoka cena se razlaga iz tega, ker je San Genaro najizvrstnejši žrebec v celi državi in ker vsled vojne ne prihajajo plemenski konji iz Angleškega.

Človeško življenje v statistiki. Neki ameriški statistik je sestavil pregled v številkah, v katerem se zrcali takorekoč celo človeško življenje. Ta mož je izračunal, da v Ameriki pokopljejo vsakih sedem minut enega mrtveca, da pa se vsaki dve minuti rodi en človek. Vsakih osem ur je poizkušen zločin in vsakih dvanajst ur se zgodi umor, toda vsake tri minute zgrabi že osumljenca ameriška policija. Na vsakih dvanajst ur se izvede ena ločitev zakona, a nasprotno je vsakih petindvajset minut poroka. Številke torej kažejo, da se poroči in rodi več, kakor loči in umre.

Kaj bi nam morala dati Ukrajina. Dunaj, 13. septembra. Z Ukrajino je bila sklenjena pogodba, ki urejuje obojestransko dobavo med centralnimi in državami Ukrajino do konca junija 1918. Ker je pogodba stem trenutkom potekla, so se pričela nova pogajanja ter je prišlo do nove gospodarske pogodbe, ki določa dobavo do konca gospodarskega leta 1918/19. Zita

naj bi dobile centralne države 35% one množine, ki je spravi skupaj državni ukrajinski žitni urad. Do decembra 1918 naj bi Ukrajina dobavila centralnim državam nekako 6 in pol milijona meterskih stotov, in potem do 15. junija še nekako 12-22 milijonov meterskih stotov. Žito naj se plačuje po maksimalnih cenah na deželi. Če se omenjene možne ne dobavijo, si pridržuje centralne države pravico, da žito same rekvirirajo, ali pa da si poiščejo nadomestilo v sladkorju, in sicer do treh milijonov pudov po ceni 110 rubljev. Poleg tega mora Ukrajina dobaviti centralnim državam 400.000 meterskih stotov sladkorja po 100 rubljev. Nemčija in Avstro-Ogrska sta si pridržali tudi prekupno pravico za eno tretjino sladkorja, ki se pridela v Ukrajini in kar bi znašalo nad 22 milijonov pudov. Vrhtega se je zavzela Ukrajina dobaviti 11 milijonov pudov govejega mesa. 300.000 ovac, 2 milijona perutnine, 65.000 meterskih stotov špeha, 9766 meterskih stotov surovega masla in sira ter 2500 vagonov jaje. Vsak mesec naj bi Ukrajina dobavila še 32.000 meterskih stotov mesnih konzerv. Temu nasproti pa naj Ukrajina uvede monopole za uvoz premoga, olja, poljedeljskih strojev ter naj postavi pod kontrolo uvoz papirja, sicer pa naj vzdrži prosto trgovino.

Po 33 mesecih se je oglašil. Neko kmetico na Češkem, koje mož je bil 22. sept. 1915 ranjen in je prišel v rusko vjetništvo, je presentila vesela vest, ker se je oglašil njen mož s pismom iz Jekateriburgu Od 18. decembra 1915 pa do 17. avgusta 1918 ni bilo o njem nobenega glasu, zdaj pa je že na poti domov. — Ne obupati, kdor delj časa ne prejme obvestila od vjetnika!

Varstvo pred zimskim mrazom. Cesar je namreč odredil, naj se pravočasno ukrene vse potrebno, da bodo bodočo zimo manj premožnim slojem na razpolago zakurjeni prostori. Predmeta, da se kar najhitreje izvede ta skrbstvena akcija, ki bo potrebovala v najširšem obsegu sodelovanja lokalnih oblasti, društov in interesentov, so že pričela.

Zvišanje osebnih tarifov. Istočasno z Ogrsko bo zvišala tudi avstrijska železniška uprava osebne vozne cene na avstrijskih progah. Poleg finančnih motivov vodi železniško upravo pri tem tudi stremljenje, da zmanjša naval na železnice, ker računa, da bo ponovno zvišanje marsikoga odvrnilo po potovanja. Zato bo povišanje tudi sedaj precej občutno. Natančna višina še ni določena, skoraj gotovo pa bodo povišani tarifi vnovič za 50%. Le tako naprej, potem se bomo že vozili.

Konec cigar. Z Dunaja poročajo: Izdelovanje cigar, ki je znašalo leta 1914. še 1200 milijonov komadov, se je skrčilo na 500 milijonov. Pričakovati je, da bo zaloga izčrpana do konca leta 1919, in potem izgine cigara najbržje za dolgo časa. Uprava se bavi z mislijo, napraviti nadomestek.

Vinska letina na Ogrskem obeta srednje. Pred mesecem se je računalo z jako bogato letino, v zadnjem času pa je bila ponekod toča in tudi dež je nekoliko škodoval. Zato bo pridelek nekoliko manjši, kakor se je pričakovalo. Cene starega vina pri producentu stanejo 900 do 1100 K. Ponekod se prodaja že vinski mošt in sicer po 1000 za hl.

Zadnji telegrami.

Boji med Brento in Piavo.

Avstrijsko uradno poročilo od srede.

K.-B. Dunaj, 18. septembra. Uradno se danes razglasa:

Italijansko bojišče. Italijan nadaljeval je svoje napore za polastitev naše črte v pokrajini Monte Pertica.

Cilj njegovih večerajšnjih, od ljutega artiljerijskega in mingskega ognja spremljanih napadov tvoril je Tasson-hrbet, proti kateremu se je petkrat navalil. Sovražnik je bil

vsakokrat v ljutem bližinskem boju odbit. Na Montu Tomba in Montu Solarolo preprečeni so bili sovražni približevalni poskusi.

Na visoki planoti vzhodno Asiaga časoma težki artiljerijski boji.

Številni sovražni letalci metali so na več krajev za piavsko fronto in v dolini Adiče bombe, brez da bi napravili pomena vredno škodo.

Albanija. Delni napad Italijanov ob morskimi obali je bil zavrnjen.

Na višinskem hrbtu južno-zapadno Berata, kjer smo naše črte južno naprej potisnili, odbiti so bili sovražni protinapadi.

Zapadno bojišče. Pri ces. in kr. četah nič novega. Šef generalštaba.

Opdor med Ailetto in Aisno.

Nemško uradno poročilo od srede.

K.-B. Berlin, 18. septembra. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armadna skupina prestolonaslednika Rupprechta. Pri Ypernu bili so sunki, obojestransko La Basse-Kanala večkrat ponovljeni delni napadi nasprotnika zavrnjeni.

Armadna skupina generalobersta von Boehn. Poskusi sovražnika, približati se severno Holnon-gozda našim črtam, kakor delni napadi proti Holnon in Esigny le Grand so se izjalovili.

Armadna skupina nemškega prestolonaslednika. Med Ailetto in Aisno nadaljeval je sovražnik svoje napade. Predpoldan sunil je med Vauxaillon in Allemand, popoldan po najmočnejšem ognju na celej fronti z močnimi silami.

Sovražnik, ki je najprej na Pinon in južno ceste Laffaux-Chavignon v naše črte vdrl, bil je v protisunku zopet vržen. Proti ostali fronti naperjeni napadi izjalovili so se pred našimi črtami.

Armadna skupina v. Gallwitz. Nobe-na posebna delavnost.

Armadna skupina vojvode Albrechta. Manjši poizvedovalni boji na lotrinski fronti in v Vogezih.

Macedonsko bojišče. Vzhodno Cerne stojijo Bolgari od 15. septembra v boju z Francozi, Srbi in Grki. Za zavrnitev sovražnika nastavilo se je tudi nemške bataljone.

Prvi generalkvartirnojster Ludendorff.

Loterijske številke.

Gradec, 12. septem. 1918: 86, 34, 88, 63, 17.
Dunaj, 7. septem. 1918: 40, 65, 72, 60, 27.
Trst, 4. septembra 1918: 78, 35, 76, 31, 2.
Linc, 14. sept. 1918: 7, 36, 69, 58, 35.

V ces. kr. merozkusnem uradu (Eichamt) v Ptuju

sprejme se stalno za več tedenskih dnevov

močen delavec.

Dnevna plača 6 kron. — Ponudbe na c. kr. merozkusnega mojstra.

Veleposestvo

se išče v nakup. Natančna pojasnila daje uprava „Štajerca.“

Hilapec

ki ima veselje do konjev in

dekla za oskrbo svinj

najdeta proti dobri hrani takojšnji sprejem pri Hans de Toma, Bad Neuhaus nad Celjem.

Kundmachung.

Die schlechten Arbeits- und Ernährungsverhältnisse zwingen die Bevölkerung Nordböhmens zur Auswanderung. Da bei uns ein Mangel an Arbeitskräften herrscht, machen wir unsere Inserenten und Interessenten darauf aufmerksam und ersuchen, sich im Bedarfsfalle der arbeitsfreudigen Familien anzunehmen. Sie eignen sich ganz besonders für die landwirtschaftlichen Arbeiten und können auch als Winzer angestellt werden. — Alles Nähere in der Verwaltung des „Štajerc.“

Razglas.

Slabe delavske in prehranjevalne razmere prisilile so prebivalstvo severne češke do izselitve. Ker pa primanjkuje pri nas delavskih moči, opozarjamo na to naše inzerente in interesente in jih prosimo, naj se v slučaju potrebe teh delavnih družin usmiliijo. Rabi se jih lahko kot delavce na polju in viničarje. Natančna pojasnila se izve v upravi „Štajerca.“

Ponudbeni razpis.

Z 1. marcom 1919 se odda graščinska gostilna z k njej spadajočo trgovino mešanega blaga, mesnico in trafiko ponudbenim potom na 6 let v najem. K temu spada nadalje veliki sadni vrt s kegljiščem in 1.41 ha polja. Interesenti naj vložijo svoje ponudbe z 10% vadijem vred do najdalje 1. decembra 1918 pri podpisani gosposki upravi, kjer imajo tudi vpogled do natančnejših najemskih pogodb na razpologo. Oddaja se vrši brez ozira na visočino ponujane najemščine po prosti volitvi.

Grofa v. Herberstein gosposka uprava v Ptuj.

Sadni mlin

vzhodnoštajerskega tipa (z 2 kamenitima valjčnima kolesama) se za živež ugodno zamenja. Osterberger, Ptuj. 463

Majer

s 4 delavskimi moči, se sprejme pri Jos. Ornig, Ptuj. 437

Viničar ali viničarka

ki ima več oseb v pomoč, se sprejme pod prav ugodnimi pogoji pri gospodu Paulu Kastner v Maibergeru pri Sv. Vidu pri Ptuj. 441

Kupujemo v tekočih dobavah

rudeče paradiznike

po cele vagone. Skrajne ponudbe na tovarno konzerv Hagn & Ensmann, centralni urad Dunaj, III. Estegasse 7. 438

Podplatne zaščitnike (Sohlenschoner)

iz pravega jedrnatega usnja, za 1 par manjših čevljev I. K 3.—, za večjo vrsto II. K 3.50, za veliko vrsto III. K 4.— za največjo vrsto IV. K 4.20. Podplatni zaščitniki iz posebnega močnega jedrnatega usnja, za kg K 45.—, srednje blago K 35.—, bolj tanko blago K 25.—, podpetniki za dame iz pravega jedrnatega usnja 30 mm, za tucat K 14.—, 32 mm K 18.—. Okrogli podplatni zaščitniki iz jedrnatega usnja 30 mm, za tucat K 14.—, 32 mm K 18.—. Okrogli podplatni zaščitniki iz jedrnatega usnja K 25.—. Kovnaste podplate iz 3 delov, za par K 6.—, podpetniki iz kovine za par K 2.50. — Najboljšo barvo sveta za barvanje obleke z porabno nakaznico v vseh barvah za paket 60 vin. Pri večjih naročilih popust. Prtiči, (serviet) iz papirja za gostilne in kavarne, prvorazredno blago št. 1., 500 komadov K 24.— št. 2., 500 komadov K 28.—

Razpošilja vsako množino proti povzetju ali proti naprej pošiljlatvi zneska B. KLEIN, Gradec, I., poštni predal 57. 464

Dekla

za hišna dela, ki krmi tudi svinje, se proti dori oskrbi in plačilu sprejme pri 458

Artenjaku

Regahof, Bregu pri Ptuj. 458

„Piff-Paff“

Smrt za podgane
Edino gotovo sredstvo proti podganam in mišim; skozi „Piff-Paff“ se jih uniči popolnoma. Ena doza stane K 2.— Po pošti pošiljam najmanj 3 škatlje.

„Mof“ je senzacionalna ameriška moljeječina. 1 zavitek stane K 1.50. 424

„Enta“ je najljepši tobaki dodatek in stane 60 vin.

„Sv. Valentina svinjski redilni prašek“, lekarniški izdelek, ki popolnoma pospešuje prebavljanje snete piče in je za rejo neogibno potreben. 1 zavitek stane K 1.50.

„Herba“, mrčesni prašek za muhe, 1 zavoj stane 60 vin. Josef Berdajs, Ljubljana 7, Celovška cesta 85

Vojni invalid

išče službe za šaferja. Prav dobro razumen pri vinogradih in poljedelstvu. Ponudbe na upravo tega lista. 459

Zimska suknja

lepa in dobro ohranjena, zamenja se proti masti v Mariboru, Kärntnerstrasse 17, ali pa sprejema ponudbe tudi uprava „Štajerca.“ 470

Žlahtno sadje, orehe, suhe gobe, med in kumin

kupi v vsaki množini 436
F. Zwitter, Gradec, Zinzendorfsgasse 20.

Hiša

s slamo krita z malim vrtom, se takoj proda. Za vprašati na Spodnji Hajdini št. 9. 471

Ježice

kupuje po najboljših dnevnikih cenah.

Alex. Rosenberg, Gradec

Annenstrasse 22. 472

viničarja

Iščem 474
s 3 do 5 delavskimi moči za moj vinograd v Vesternici (Tresternitz) pri Mariboru z vstopom 1. novembra 1918. Ponudbe na stavbenega mojstra Ubalda Nasimbeni v Mariboru, Gartengasse Nr. 12.

Pridna dekla

za vse, ki se razume tudi v strežbi svinj, sprejme se proti mesečni plači 30 K in dobri oskrbi. Dobi tudi en par čevljev na leto. Kje, se izve v upravi „Štajerca.“

Kundmachung.

Der Verband der landwirtschaftlichen Genossenschaften teilt mit, daß er voraussichtlich für das Jahr 1919 eine größere Menge

Schwefelmehl

(gelben Schwefel, nicht Grauschwefel) japanischer Herkunft einführen wird. Der Preis steht noch nicht fest, doch wird derselbe jedenfalls zirka 22 bis 25 K per Kilogramm betragen.

Die verehrlichen Weingartenbesitzer, welche auf solchen Schwefel reflektieren, werden ersucht, ihren Bedarf

binnen 8 Tagen

dem Bezirksausschusse schriftlich mitzuteilen, welcher diese Bestellungen unverbindlich entgegennimmt.

Da die Bestellung bis zum genannten Tage dem Verbands weiter gegeben werden muß, wird um genaueste Einhaltung des Termines ersucht.

Pettau, am 17. September 1918.
Der Bezirksobmann: Josef Ornig m. p. 476

Razglas.

Zveza poljedelskih zadrug naznanja, da bode za leto 1919 uvozila, kakor je pričakovati, večjo množino

žveplene moke

(rumeno, ne sivo žveplo) japonskega vira. Cena še ni določena, a vendar bode znašala ta približno 22 do 25 K za vsak kilogram.

Cenjeni vinogradniki, ki žele to žveplo naročiti, so prošeni, naj svojo rabo

tekem 8 dni

okrajnemu odboru pismeno javijo, kateri sprejema naročila neobvezno nasproti.

Ker se morajo vposlati naročila do omenjenega dne zvezi, se prosi za natančno držanje roka.

Ptuj, 17. septembra 1918.
Okrajni načelnik: Jos. Ornig.

Brezplačno dobi vsakdo na željo

moj katalog o zlategem, in srebrnem blagu, ter o glasbenih instrumentih. Gosli za K 40, 45, 55 in višje. Dobre harmonike po K 45, 60, 80. Dvovrstne dunajske harmonike K 120, 140, trivrstne K 300, 400 in višje. Zamenjava dovoljena ali denar nazaj. Razpošiljatev po povzetju ali naprej-plačilu po razpošiljalni hiši **Hans Konrad, c.** in kr. dvorni liferant **Brüx št. 1785 (Češko).** 375

Lišaj

kraste, srbenje, garje in kožne bolezni odpravi hitro in sigurno domače mazilo Paratol. Ne umazá, nima duha, se more torej tudi čez dan rabiti. Velika posoda K 5.—, družinska posoda K 9.—. Prašek (štupa) K 3.—. Nadalje prašek Paratol za varstvo občutljive kože, ena škatlja 2 K 50 h. — Dobi se oboje pri naprej-pošiljavi svote ali povzetju na naslov: **Apotheke Ulmer Paratol-Werke in Budapest VII—20., Róza utca 21.** 472

Njive

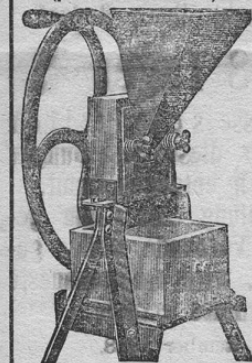
v izmeri 10 johov v Amtmansdorfu, fara Sv. Lovrenc na Dravskem polju, se po ceni prodajo. Za vprašati pri gospej Jeza, gostilničarka v Amtmansdorfu št. 11. 469

jabolčnico in sadni jesih

kupi in proda trgovina **Brüder Slawitsch, Ptuj.** 562

Žitni ročni mlin

(postavno varovano)

Moj originalni žitni ročni mlin z masivnim hrastovim odrom, železno škatljo, lomilcem in vijakom, primeren za grobo šrotanje in fino mletje vsake vrste žita, je edinstvene ali trajne izdelave, plošče za mletje se dajo izmenjati, je iz utrjenega materiala in celo pri najmočnejši rabi skoraj nepokvarljiv. Model 4 z ročno kurblo za majhen obrat, teža 7 kg K 120.—. Model 5 z ročnim kolesom za večji obrat, teža okroglo 12 kg K 160.—. Rezervne mletvene plošče K 8 za par. Masivno stojalo iz lesa ali železa s predalcom K 80.— posebej. Razpošiljatev iz Dunaja proti povzetju 20 K kot podatek, ostanek proti povzetju po generalnem zastopstvu: **Max Böhnell, Dunaj, VI. Margaretenstraße 27. Odd. 51.** 261

Za naprej-prodajalce (prospekti gratis.)

Najlepši spomin!

Lep, eleganten, topel zimski površnik zamenja se le proti goskam, racam ali kokošim. Vprašanja na upravo lista. 466

Dopisna slika v naravni velikosti se vam pošlje, če mi pošljete fotografijo. Posnetek popolnoma podoben. Cena K 22.— Prosim naročila na **Marko Ernst, Gradec, Klosterwiesgasse 25.** 120

Mestna posredovalnica (Wohnung- und Dienstvermittlung)

službe, učence, stanovanja in posestva v Ptuj

izvršajo vse vrste posredovanja najhitreje. Vprašanja in pojasnila v mestni stražnici (rotovž). 108

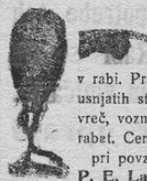
Ljudska kopelj mestnega

kopalnica v Ptuj.

Čas za kopanje: ob delavskih od 19. ure do 2. ure popoldne. Sobotne dni od 12. do 13. ure popoldne.

12 do 1. ure večerni ob nedeljah in praznikih od 11. do 12. ure popoldne. I. kopelj s vročim sušilcem, hladno in tople vodo. — 70

Čez 1.000.000 mojih ročnih šil

v rabi. Praktično orodje za vsakogar za lastno krpanje usnjatih stvari, oprem, jetmenov, čevljev, pihalnikov, jader, vreč, vozniških plahit itd. Važno za vojake. Naprej-prodajalci rabet. Cena kompletnega šila pri naprej-plačilu K 470 in pri povzetju K 5.—. Na boljše le pri naprej-plačilu. **P. E. Lachmann, Dunaj IX, Mosergasse 3, Abt. 113**

CUNJE

vsake vrste, jute, odpadki novega sukna, krojaški ostanki, raztrgane nogavice, raztrgane obleke gospodov in žensk, stare posteljske odeje, kocene kosti, konjske repe, svinjsko dlako, kožuhe zajcev in lesic kupuje po najboljših cenah 51

M. Thorinek & Co., Celje Trgovci in krošnjariji dobijo posebne cene.

Trčan med (Schleuderhonig)

ku-puje vsako množino od čebelarjev **Pavel Šega, Gradec, Grazbachgasse 30.** 348

Barve za štofe!

črna, temnoplava, temnorujava, temnorudeča, temnozelená in temnosiva 350

za samo-barvanje platna, volne in žide

v zavitkih z porabno nakaznico á 50 vinarjev. Pošiljatev na zunaj franko proti naprejpošiljavi zneska priporoča

H. Billerbeck, Maribor, Herrengasse št. 129.

TESARJI

za zopetno zgradbo delavskih kolonij za ladjedelnico v Trziču (Monfalcone) se proti plačilu od K 2-30 do K 2-50 na uro takoj sprejmejo. Dobra oskrba in bivališče. — Ponudbe naj se obračajo na 432

„Bauunternehmung Wolfgang Alkier“, Gradec, Jakominiplatz št. 14.

Paša

se odda takoj v najem v področju mesta Ptuj, za 3 glave govede. — Za vprašati pri dr. v. **Fichtenau, Ptuj.** 467

2 zanesljiva viničarja,

ki sta izvežbana v vseh vinogradniških delih. Dobita dobro plačilo in polje, ki ga lahko za sebe obdelujeta. Eden viničar naj ima 4 delavske in drugi 2 delavski moči. Vprašanja na **Jos. Goriupp, Ptuj.**

Išče se v nakup kmečki vodni mlin za mletje ali v najem 430 proti plačilu, četudi poprave potreben. Lahko je tudi za g.a. Ponudbe na upravo „Štajerca.“

500 kron

Vam plačam, ako moj iztrebnik korenin Rialbalsam Vaša kurja očesa, hradavice in trde kože ne odpravi v 3 dne h brez bolečin. Cena ene posodice z garancijskim pismom K 275, 3 posodice K 550, 6 posodice K 850. Stotero zahvalnih pismem. **Kemény, Kaschau (Kassa) I** poštni predal 12/614 (Ogrsko)

„Asanol“

ma presenljivi uspeh (pri ponovnem) ščurkov, mravelj itd. zavojček stane 1 krono.

„Št. Valentinov redilni prašek za prašice“

je edino uspešen pri prebrani krmi, zaradi tega izredno redi meso in toliščo. 1 zavoj stane 1 krono. Naroča se pri **Josi Berdaja, Ljubljana, Zeljarska ulica 18.** Po pošti se pošilja najmanj 6 zavojčkov.

Raztrgane nogavice in zokni

se brezhibno kakor novi popravijo iz 3 nogavic ali 4 zoknov dobite 1 par. Postavno zavarovano. Mnogo priznalnih pismem. **Brüder Slawitsch, sprejemno mesto I. mariborske popravilne delavnice za nogavice in zokne Waly Omann, Maribor, Burggasse Nr. 15.** 96

Posljite mi Vaše

zamaške (štopelje)

Prevzamem jih tudi brez poprejšnjega vprašanja proti povzetju po sledečih cenah: Za nove steklenične zamaške K 120.— za stare steklenične zamaške brez loma K 79.—, za šampanjske štopelje, naravna probkovina K 115 za kos.

Na vprašanja se takoj odgovori, tudi telegrafičnim putem.

Leopold Markus, Gradec, Josefigasse št. 1/P.

Zasebno učilišče

Kovač-Engelhart v Mariboru.

Novi tečaji za štenografijo, stroje-pisje, pravopisje s trgovsko korespondenco, računanje v zvezi z navadnim knjigovodstvom, lep-pisje, nemški in slovenski jezik se začnejo s 1. oktobrom 1918. 407

Brezplačna posredovanja glede nameščenja. Prospekti prosti.

Vodja Maks Kovač, Maribor, Kaiserstr. 6

Vsak svoj lastni reparater!

Moje Lumax ročno-šivalno šilo šije štep-štie kakor i mašino. Največja iznajdba, da zamoreš usnje, raztrgane čevlje, opreme, kožuhe, preproge, vozne odeje, šote za šote, filc, kolesne mantelje, vreče, platno in vse drugo močno blago sam sešiti. Neobhodno potrebno za vsakogar. Izborna za rokodelce, kmete in vojake. Biser za športne ljudi. Trdna konstrukcija. Izredno lahka raba. Garancija za rabljivost. Prekosi vse konkurenčne izdelke. Mnogo pohvalnih pismem. Cena kompletnega šivalnega šila z cvrtnem, širimi različnimi šivankami in navodlom za kos K 450, 3 kos K 13.—. — Razpošilja na protij povzetju, pošlina posebej, po **Johanu Jellenz**, trgovina usnja v Celju. Naprejprodajalci dobijo rabat. 114

Viničar

z večimi delavskimi močmi se pod dobrimi pogoji sprejme pri **Aleksandru Grundner, Röt-schach pri Konjicah.** 458

Na Ribniku (Teichwiese) v Gornji Veličini

se odda v torek dne 1. oktobra 1918 ob 9. uri predpoldne 50 žnor za njive na 3 leta v najem (Stand). K temu vabi uljudno

JOS. ORNIG v Ptuj.